

Formy rozliczeń z budżetem z tytułu dochodów

W opinii wielu najważniejszą decyzją dla przedsiębiorcy małego biznesu jest wybór formy opodatkowania. Nad tym zagadnieniem trzeba się bardzo poważnie zastanowić. Należy przede wszystkim dobrze zapoznać się z istniejącym systemem podatkowym, z którym łączą się ściśle sposoby prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej oraz rozliczeń z urzędem skarbowym. Sam system obejmuje ogół procedur i reguł odnoszących się do realizacji świadczeń podatkowych, czyli koniecznego oddawania części zarobionych pieniędzy Skarbowi Państwa, zawartych w stosowanych przepisach prawa. (1)

Adekwatnie do rozmiarów prowadzonej działalności przepisy różnicują obowiązki ewidencyjne małych firm, zwalniając najmniejsze z nich z prowadzenia ksiąg handlowych. Przepisy dopuszczają także możliwość stosowania uproszczeń ewidencyjnych i sprawozdawczych. Występuje ścisły związek obowiązków ewidencyjnych z przepisami podatkowymi.

W Polsce system podatkowy jest bardzo rozbudowany. Jego treść i zakres ulega częstym zmianom wraz z coraz to nowymi nowelizacjami przepisów.

W polskim systemie podatkowym wyróżnić można, biorąc za kryterium rodzaj prowadzonej dokumentacji podatkowej, dwie zasadnicze grupy podatników:

- prowadzących pełną rachunkowość
- prowadzących rachunkowość uproszczoną

Cechą wspólną pełnej rachunkowości oraz rachunkowości uproszczonej jest to, iż w przypadku zobowiązań podatkowych, służą one do ustalenia podstaw opodatkowania podatkiem dochodowym. Ewidencje te nie służą natomiast (przynajmniej w sposób bezpośredni), ustaleniu podstaw opodatkowania podatkiem

od towarów i usług. Podkreślić jednakże należy, że ewidencje te, i ta w zakresie podatku dochodowego, i ta w zakresie podatku od towarów i usług, zawierają szereg wspólnych elementów, a ta ostatnia, w przypadku rachunkowości uproszczonej może być wykorzystana, przy spełnianiu określonych wymagań, jako dowód dla celów podatku dochodowego.

Do pierwszej grupy zalicza się :

- spółki prawa handlowego
- spółki cywilne, w których współwłaścicielami są, obok osób fizycznych, również inne jednostki organizacyjne lub tylko te jednostki (np. osoby prawne). Spółki te obowiązane są prowadzić księgi rachunkowe bez względu na wysokość uzyskiwanych obrotów
- osoby fizyczne, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 800.000 ECU
- spółki cywilne osób fizycznych, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 800.000 ECU
- jednostki organizacyjne działające na podstawie ustaw:

1. Prawo bankowe

2. Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszami powierniczymi

3. Prawo o działalności ubezpieczeniowej

- państwowe i gminne jednostki budżetowe i ich gospodarstwa pomocnicze, zakłady budżetowe, państwowe i gminne fundusze celowe, oraz gminy i ich związki
- pozostałe jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej z wyjątkiem spółek nie mających osobowości prawnej
- zagraniczne osoby prawne, zagraniczne jednostki nie posiadające osobowości prawnej oraz zagraniczne osoby

fizyczne prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność osobiście, przez osobę upoważnioną lub przy pomocy pracowników

- jednostki organizacyjne otrzymujące na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów gmin lub funduszy celowych (2)

Do form opodatkowania w ramach rachunkowości uproszczonej zaliczamy:

- kartę podatkową
- ryczałt ewidencjonowany
- podatkową księgę przychodów i rozchodów

Formy rozliczeń z budżetem z tytułu dochodów odnoszą się do sposobów, w jakie jednostki gospodarcze, instytucje publiczne oraz osoby fizyczne przekazują należne środki finansowe do budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. System ten jest ściśle określony przez przepisy prawa podatkowego, ustawy budżetowe i akty wykonawcze, a jego celem jest zapewnienie terminowego, przejrzystego i zgodnego z prawem transferu dochodów publicznych. Dochody te mogą obejmować podatki, opłaty, składki, cła, a także inne należności o charakterze publicznoprawnym. Wybór odpowiedniej formy rozliczenia zależy od rodzaju płatnika, tytułu należności oraz przepisów regulujących konkretne zobowiązanie.

Podstawową i najczęściej stosowaną formą rozliczeń jest przelew bezgotówkowy dokonywany na rachunki bankowe właściwych urzędów skarbowych lub organów samorządowych. System ten obejmuje zarówno podatki dochodowe, VAT, akcyzę, jak i szereg innych należności budżetowych. Rozliczenia bezgotówkowe są preferowane ze względu na ich bezpieczeństwo, łatwość kontroli i możliwość automatycznego przypisania wpłat do konkretnych zobowiązań podatnika. W tym celu funkcjonuje system identyfikacji płatników oparty na numerze NIP lub PESEL, a także mechanizmy takie jak mikrorachunek podatkowy, który umożliwia dokonywanie wpłat z tytułu PIT, CIT i VAT na

indywidualny rachunek podatnika.

Drugą formą rozliczeń, coraz rzadziej stosowaną, jest wpłata gotówkowa, realizowana najczęściej za pośrednictwem banków, urzędów pocztowych lub kas urzędów skarbowych. Ta metoda znajduje zastosowanie głównie w przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, które nie korzystają z systemów bankowości elektronicznej. Pomimo swojej dostępności jest ona stopniowo wypierana przez systemy bezgotówkowe, które usprawniają proces księgowania dochodów i ograniczają koszty obsługi transakcji.

Rozliczenia z budżetem mogą również przybierać formę kompensaty, czyli wzajemnego potrącania zobowiązań i należności pomiędzy podatnikiem a organami administracji publicznej. Taka metoda stosowana jest w określonych sytuacjach przewidzianych przepisami prawa, na przykład w przypadku nadpłaty podatku, którą można zaliczyć na poczet przyszłych zobowiązań lub innych należności budżetowych. Kompensata pozwala zmniejszyć przepływ środków pieniężnych, przyspieszyć rozliczenia i ograniczyć formalności związane z uzyskaniem zwrotu nadpłaconych kwot.

Współczesny system finansów publicznych wprowadza również nowoczesne formy rozliczeń elektronicznych. Obejmują one płatności internetowe za pomocą platform takich jak e-Urząd Skarbowy, które pozwalają na składanie deklaracji i dokonywanie wpłat online. Elektroniczna rozliczenia jest istotnym elementem cyfryzacji administracji publicznej, zwiększa wygodę płatników, ogranicza błędy związane z ręcznym wypełnianiem formularzy i ułatwia kontrolę przepływu dochodów. Dodatkowo umożliwia szybkie generowanie potwierdzeń wpłat, co ma znaczenie dla osób i podmiotów gospodarczych zobowiązanych do dokumentowania swoich transakcji finansowych.

Warto podkreślić, że każda forma rozliczenia z budżetem jest ściśle powiązana z obowiązkami sprawozdawczymi. Podatnicy, przedsiębiorcy i jednostki sektora finansów publicznych są

zobowiązani do terminowego składania deklaracji i raportów, które umożliwiają kontrolę wpływów do budżetu. System ten zapewnia przejrzystość i umożliwia organom podatkowym skuteczne monitorowanie stanu należności. Rozliczenia z budżetem nie sprowadzają się więc jedynie do fizycznego przekazania środków, lecz obejmują cały proces ewidencji i kontroli.

Formy rozliczeń z budżetem z tytułu dochodów są zróżnicowane i dostosowane do potrzeb współczesnego systemu finansów publicznych. Najczęściej wykorzystywane są przelewy bezgotówkowe i system mikrorachunków podatkowych, ale istnieją również możliwości rozliczeń gotówkowych, kompensaty czy płatności elektronicznych. Rozbudowany system umożliwia efektywne zarządzanie wpływami budżetowymi, zwiększa ich przejrzystość i ogranicza koszty obsługi, a jednocześnie wspiera proces cyfryzacji administracji publicznej.

Ze względu na to, że moja praca opierać się będzie na firmie „Marad”, która dokonuje rozliczeń z tytułu dochodów na zasadach ogólnych, zajmę się szerzej rachunkowością uproszczoną.

(1) S.Skowroński „Mały biznes czyli przedsiębiorczość na własną rękę” Wyd. INFOR Warszawa 1998 r. str. 111

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.